

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

M. DC. LXI. Coloniae Munatianaee, 1661

De Institutionibus. Titulus VI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62953](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62953)

ni, ut coadjutores hujusmodi de prebendis prelato- rum, in quorum assumentur auxilium, sumptus recipiant moderatos, ab alienatione qualibet de bonis ecclesiasticis prelatorum ipsorum vel ecclesiarum suarum quomodolibet facienda penitus abstinere: rationem non solum in districto examine, sed & prelati eisdem (si sine mentis extiterint) ac capitulis eorundem, seu etiam ipsorum prelatorum successores (si hoc antea non fecerint) plenarie succedebis (si hoc antea non fecerint) plenarie reddidit. Ceterum quod de Episcopis premissis, ad superiores etiam prelatos esse volumus & intelligimus referendum.

DE INSTITUTIONE BENEFICII
CAP. I.
TIT. VI.
§. I.
CAPITULUM SIVE VACANTE BENEFICIO AD EPISCOPI COLLATIONEM PERTINENTIA CONFERRE NON POSSIT, TAMEN AD ILLA PRESENTATIO INSTRUERE POTEST. H. A. ZEN.

DE BENEFICIO VIII.
CAP. I.
TIT. VII.
§. I.
CAPITULUM SIVE VACANTE BENEFICIO, QUAE AD COLLATIONEM EPISCOPI PERTINENT, CONFERRE NON POSSIT, PRESENTATIO TAMEN A PATRONO POTEST ADMITTE- RE, SI SIMILITUDINE, & EOS INSTITUERE IN BENEFICIO, AD QUAE FUERINT PRESENTATI: LIQUET AD EPISCOPIUM (SI SUPEREST) ADMISSIO & INSTITUTIO HUIUSMODI PERTINET. H. A. ZEN.

DE REPELLENDA PRESENTATIONE DISSENSU SACRORUM ORDINUM, H. A. ZEN.
CAP. I.
TIT. VII.
§. I.

Si quis ad quem ecclesiarum presentatio in aliqua parte collationis non fuerit presentata, quempiam non constitutum facit presentem ad eam: ipsum h. (dummodo alias sit idoneus, & intra tempus a iure statutum ad ordines, quos ipse ecclesiarum cura requirit, valeat promoveri) decernimus admittendum.

DE CONCESSIONE PRÆBENDÆ ET ECCLESIAE NON VACANTIS.
TIT. VII.
CAP. I.

Si mandetur alicui providere de dignitate vacatura, quam dixerit acceptandam, & vacat dignitas, quam ante acceptationem ordinariam conferri, tenet ipsi collato: etiam si executor imperantia ante acceptationem fecerit reservationem, inhibicionem, & processus super prima vacante, IAN. AND.

Innocentius IV. dilecti filii Andree Capellani

Quia cunctis: & infra. Proponebatur itaque pro parte tua, quod cum prædicta præpositura, dum vacabat, tibi per eum, qui conferre poterat ipsam, collata fuisset, collatio huiusmodi canonice existebat: maxime cum nulla per priorem ipsam, quæ illam impedire posset, inhibicio præcessisset. Dicebat autem pars altera, quod cum præmissa littera sede Caroten. vacante fuissent in capitulo publicatæ, ac præfatus Episcopus tunc de capitulo ipso esset, ibique præfatus existere, ignorare non potuit, mandatum Apostolicum (super conferenda memorato D. præbendæ vel dignitate sine cura, quam ipse duceret acceptandam, cum primo in ecclesia ipsa prædicta vacaret) alii fuisse directum, & sic per consequens facultatem sibi esse sublatam, conferendi huiusmodi dignitatem: propter quod videbatur, quod nec per se nec per alium præfatum præposituram, curam non habentem animarum annexam (quæ primo post mandatum ipsum in ecclesia prædicta

a Variis significatione huius vocis, capitulum, ponit IAN. AND. in e. capitulum sup. de refer. b Not. idem in e. e. tempus hic per capitulum ponit, unde non sit est quod infra tempus iuris possit promoveri, sed debent etiam alia idoneitates concurrere. DEM. & PET. DE ANO. FORT.

vacavit) poterit alicui persone conferre. Preterea cum jam dictus prior eodem publico mandato non præfatus D. præbendam vel dignitatem, curam habentem di non habentem, quam primo in eadem ecclesia vacantem contingeret, contulisset: nec alias etiam (pro ut aliquando) prodesse poterat ipsi Episcopo ignoranti in hac parte. Nam si alicui a sede Apostolice concessum, quod ecclesiasticam non possit, licet ad collationem ipsam præfatus Episcopus non tamen propter hoc eius legatum, quod præbendam aliquam tribuatur a sede Apostolice, tunc eam penitus interdicta facultas. Nec ob id si forte obijceretur, quod lex, seu constitutio, & mandatum nullus adstringunt, nisi postquam ad apponam, & pervenerint eorundem, aut nisi post tempus, nec quod ignorare minime debuissent: quia in privilegiis & concessionibus, seu concessionibus specialibus locis ecclesiarum, in quibus sufficit, quod ad illorum, quibus concessum, notitiam perveniant: ut patet cum in aliquibus aliis, quod excommunicari non possit, si quis superius est excommunicatus. Et quidem cum tribuitur alicui potestas conferendi præbendam, videtur intelligi, quod concessum illi est speciale. Adhibetur itaque, quod cum concessum sit, tum actus etiam ignoranter: quoniam si contra prædictum alicui ab eadem depositionis sententia infirmitur, contractus, quos in ipso ignoranter potestatem præbendam, nullum robur obtinent firmitatis: & in oppositis litteris irritum decernimus & inane, quæ contra huiusmodi præbendam vel dignitatem contra notitiam tulerit attentari mandatum: collatio, quam ipse Episcopus post tale nostrum decretum (sive illud approverit, sive non) de præfata præpositura per se vel per alium fecerat, non valeat. Ex parte vero tuæ eadem replicatum, quod hæc de illis privilegiis & indultibus (æquitate luadente) debent intelligi, quæ vim suam habent mox cum ad illos, quibus concessum, pervenerint, ex quorum tenore liquido nosci potest, quod cum concessum fuerit intentio concedentis: ut patet cum alio concessum, quod excommunicari non possit: hoc enim evidenter apparet alii ipsum excommunicatum non videtur esse penitus facultatem: non sic sumitur in concessum præbendam, sive certa, sive incerta tribuatur potestas, non enim tunc esse videtur tribuere ipsam, ut per hoc ei (ad cuius donationem præbenda, ipsa potest) conferendi possibilitas adimatur: nisi potest tibi notificet, quod eam vellet per huiusmodi potestatem conferre, aut ei collationem interdicta illius, vel potestatem illi notificaverit talem potestatem fore, ut concessam, vacuum decernat & irritum, si lex de ipsa præsumat. Quia cum illi non amplius deus potestas, quam ipse Romanus Pontifex habeat in hac parte, nec potestatem, quam obtinet ipse Romanus Pontifex, facere concessum, vel beneficiam vel præbendam (nisi suam ipsius voluntatem) alicui non auferatur: similiter & per eum, quæ taliter illi ab ipso conceditur ei, ad quem ipsa potestatem spectat collatio, priusquam infirmitur illi, quod potestatem vellet concedere, vel etiam conferre (si forte vacet) potestas non tollitur conferendi, nisi forte quod ipsam conferre non possit, exprimitur in concessione huiusmodi potestatis: tunc enim licet talem concessum infirmitatis ignoret, sua tamen collatio, si postmodum præbendam ipsam conferat, nihil valet: cum facta hæc hoc concedentis intentio agnoscat: sicut cum intelligitur alicui, quod excommunicari non valet, ut in superioribus est præmissum. Subiungitur etiam eadem, quod cum memorato priori per præfatus litteras expressissemus, ut memorato D. præbendam, vel dignitatem

a Vide Decretum de Doli in e. cognoscimus, de i. v. & de rescriptis in e. in i. h. de i. g. 4.